

A FRANCIA DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
ÚJ ÉPÜLETBEN - ÚJ TÁVLATOK ELŐTT

Centre de Documentation du Centre
National de la Recherche Scientifique.-B.
Bibl. Fr. 6.ann. 1961. 7.no. 311-318.p.
A Tudományos Kutatások Országos Központ-
ja Dokumentációs Központjának működése.

A C.N.R.S. néhány hónap-
pal ezelőtt új épületbe költö-
zött.* Az adott városépítési ke-

retek csak a föld felszíne alatti terjeszkedést tették lehetővé. Az új épületnek két földalatti szintje van. Tekintettel a Szajna közelségére, a pincerészt légmentesen elzárt tárnába kellett beágyazni. Itt vannak a folyóiratraktárak, míg a földszinten a könyvtársok szolgálati helyiségeit, az olvasótermet és a fényképészeti laboratóriumot, a következő szinten a többi laboratóriumot, az előadótermet és a dokumentációs központot helyezték el. A 3 felső emeleten van a C.N.R.S. Igazgatósága, a Találmányi Hivatal, a Könyvkutatási és Szövegtörténeti Intézet helyiségei, az ebédlő, valamint az egészségügyi-jóléti berendezések.

A belső tagolást előregyártott és egymás között kicserélhető elemekből álló, mozgatható válaszfalakkal oldották meg. Ennek sok gyakorlati előnye van, de sajnos, a hangszigetelés viszonylag rossz. Az épületben padló- és mennyezetfűtés van. A világítást részben neoncsövek, részben izzók szolgáltatják.

A dokumentációs központ működését

hála az új elhelyezésnek, több szempontból tökéletesíteni lehetett.

A központ kiadásában megjelenő Bulletin Signalétique c. referáló lap 1961.január 1-től 22 szakágazatra tagozódott; az első 18 sorozat (a természettudományok és alkalmazott tudományok) havonta, a többi (humán tudományok) negyedévenként jelennek meg. Előreláthatólag mintegy 6000 folyóiratból kb. 250 000 cikket tárnak fel ebben az évben. - Mindegyik szakágazati sorozatot havi és éves szerzői, valamint éves tárgymutató egészíti ki. Tervezik a feldolgozott folyóiratok jegyzékének szakágazatonkénti kiadását is. A munkák egy részét lyukkártyás gépek végzik.

* Cime: 15, quai Anatole France, Paris 7^e

A dokumentum másolás átfutási idejét különböző intézkedésekkel igyekeztek megrövidíteni. Párizs nagy könyvtáraiban mikrofilm-fel-vevő gépeket állítottak munkába. Folyamatosan működő xerox készüléket szereztek be és állítottak ugyancsak munkába. Végül egy automatikusan működő, papírra másoló berendezés lehetővé teszi, hogy az olvasó a könyvtárban olvasott dokumentumról közvetlenül másolatot készíttethessen és azt mindjárt magával is vihesse.

A C.N.R.S. fordítási szolgálatát a delfti európai fordítási központ* külső francia munkatársává jelölték ki. Mint ilyen, bejelenti a delfti központnak a szláv nyelvekből és kínai nyelvből készülő vagy elkészült francia fordításokat. Cserébe megszerezheti a szervezethez csatlakozott más országokban készült fordításokat és azokat, kívánságra, terjesztheti a francia használók között.

A könyvtárba járó folyóiratok számának állandó növekedése, valamint az új dokumentum-másoló készülékek munkábaállítása lényegesen gyorsabbá és hatékonyabbá fogja tenni a központ dokumentum-másoló tevékenységét. A dokumentációs központba évente sok külföldi jön tanulni. E kapcsolatok gyakran kiadványcsere és munkaegyezmények formájában válnak tartóssá.

A C.N.R.S. könyvtára

1961.márciusában nyitotta meg kapuit az olvasók előtt. Eredetileg csak a Bulletin Signalétique szerkesztőségének és a fényképezésnek szállította az anyagot. Lehetetlen volt azonban sokáig elutasítani a könyvtárba járó folyóiratok forgalmazását, s így 1945-ben a C.N.R.S. akkori épületében már megnyitottak egy egészen kis olvasótermet. Helyhiány miatt azonban 1957-től semmiféle könyvtári helyisége nem volt a központnak.

A jelenlegi könyvtárnak már megvannak mindazok az alkotó elemei, amelyekből egy normális könyvtár felépül: munkahelyek, raktárak, olvasótermek. Használói nagy része azonban ma is a Bulletin Signalétique szerkesztőségéből és a fényképezési üzem dolgozóiból rekrutálódik.

Az új épületbe költözés különösen éppen a könyvtár elhelyezése szempontjából vetett fel súlyos problémákat, amelyeket az adott

* L. Könyvtári Figyelő, 1961. 3.sz. 213.p.

körülmények között igyekeztek a legjobban megoldani.

A több mint 10 ezer féle, sok esetben 20 évfolyamból is álló folyóiratsorozatot tartalmazó raktárak a föld alá kerültek, ahol speciális légkondicionáló felszerelés gondoskodik a helyiségek szellőzéséről és klimatizálásáról. A raktárakat neoncsövek világítják meg. Különféle mechanikai berendezések (teherfelvonó stb.) biztosítják a raktáraknak a szolgálati helyiségekkel és a fényképészeti műhellyel való összeköttetését.

A könyvtár szolgálati helyiségei és az olvasóterem közvetlenül a raktárak fölött és részben még a föld (terasz, járda) alatt vannak, úgyhogy természetes szellőzést és világítást csak néhány kis ablaktornyon (kupolán) és pinceablakon át kapnak.

A 60 férőhelyes olvasóterem azonban, felső és asztali mesterseges világításával, világos tölgyfa butoraival mégis derűs benyomást kelt. A szellőztetés és világítás okozta problémák miatt a szolgálati helyiségeket nem választják el oldalfalakkal. Nagy közös teremben, a nagykatalógus körül helyezkednek el szimmetrikusan a munkahelyek.

A könyvtár helyiséghiánya néhány évre van csak megoldva. Már most tanulmányozzák a kérdést, hogyan lehetne megoldani a néhány év múlva újból felvetődő férőhely problémát.

A fényképészeti osztályt

modern, tetszés szerint változtatható méretű laboratóriumokban helyezték el. Hajtogatható műanyag válaszfal van az egyes helyiségek között.

Hogy a különféle műveletek során semmiféle fényképészeti vagy bibliográfiai hiba ne csuszthasson a mikromásolatokba vagy fényképmásolatokba, leszállítás előtt alapos ellenőrzésen mennek keresztül.

A kutatók nemcsak a dokumentumokról kérhetnek fényképmásolatot. Diplomamunkájuk vagy egy-egy előadás illusztrálása céljából gyakran a legkülönbözőbb tárgyak (így pl. állatok) fényképezéséért is a laboratóriumhoz fordulnak. A C.N.R.S. fényképészeti laboratóriumának tevékenységét a nagyközönség a különféle tudományos ki-

állításokról ismerheti. A fényképészeti szolgálat gyakran felkéri a kutató laboratóriumokat, hogy ott felvételeket készítsen. E felvételeket lehetett látni a torinói tudományos kiállításon (Exposition du travail intellectuel) vagy a moszkvai francia kiállításon.

Speciális fényképészek végzik a kéziratok, a régi és nehezen hozzáférhető folyóiratok fényképezését. A fényképszolgálat a dokumentációs központnak állandóan fejlődő ága. Jelenleg egész sor új eljárás tanulmányozása van folyamatban, amelyek segítségével a jövőben még hatékonyabbá válhatik az intézmény tevékenysége. /MÁ/

A SZOCIALISTA ORSZÁGOK TÁJÉKOZTATÁSI KÖZPONTJAINAK NEMZETKÖZI KONFERENCIÁJA

PRESSL, Lissi : Internationale Konferenz der Dokumentations- und Informationszentren der sozialistischen Länder. = Dokumentation. 8. Jg. 1961. 3. no. 89-90. p.

A szocialista országok dokumentációs és tájékoztatási központjainak nemzetközi konferenciája.

A szocialista országok dokumentációs és tájékoztató központjainak konferenciáját 1961. március 22-25-én tartották Prágában, Bulgária, Cseh-

szlovákia, Kína, Lengyelország, Magyarország, az NDK és a Szovjetunió részvételével. Románia kimentette magát. /Magyarországot LÁZÁR Péter képviselte./ A bukaresti Műszaki Dokumentációs Központnak megküldték valamennyi, a konferencia előtt és alatt kidolgozott anyagot.

A konferencia ahhoz az 1956-ban Berlinben kötött egyezményhez kapcsolódott, amely azóta alapja a szocialista országok között egyre fejlődő együttműködésnek a dokumentáció és a tájékoztatás területén. Az 1956-os konferencián a Szovjetunió, a résztvevő országok nagy sajnálatára, nem képviseltette magát, a prágai konferencián való részvétele viszont lehetővé tette az alábbi célok kitűzését:

valamennyi szocialista ország együttműködése;
munkamegosztás a szakirodalom referálásában.

A konferencia előkészítéseként a fenti alábbi elaborátumokat küldték meg a résztvevő országoknak:

Az egyes országok beszámolóit a dokumentációnak és tájékozta-